

Over de rooie

Wat is een organisatie eigenlijk? Sla een willekeurig managementboek open en het wordt gedefinieerd als 'een georganiseerd samenwerkingsverband dat is op- en ingericht om vooraf bepaalde doelen te realiseren' – of woorden van gelijke strekking. Om de doelen te verwezenlijken moet er door mensen werk worden verzet, arbeid worden verricht. Maar werk is voor de meeste mensen veel meer dan slechts een strikt zakelijke uitwisseling van arbeid voor loon.

Werk geeft mensen identiteit, een zinvolle tijdbesteding, geloof in eigen kwaliteiten, structuur en ritme, zekerheid en sociale contacten. Kortom, mensen hechten op verscheidene belangrijke punten betekenis aan hun baan. Dat maakt dat mensen zich met hun werk verbinden: dat ze loyaal zijn aan 'hun eigen' organisatie, leidinggevende, collega's, en er met hart en ziel voor gaan. Dat is mooi, want daar kan een mens heel gelukkig van worden. Het tegenovergestelde is echter ook waar: mensen kunnen diep ongelukkig worden van hun werk, bijvoorbeeld als zij te maken krijgen met verandering of verlies (van werk) of als er op het werk onvoldoende ruimte is om ingrijpende persoonlijke gebeurtenissen een plek te geven. Dan zijn mensen zeer kwetsbaar.

Het is van groot belang dat er in de organisatie voldoende ruimte en aandacht is voor de kwetsbaarheid die ontstaat bij

verlies of verandering. Is die ruimte er onvoldoende, dan leidt dat onherroepelijk tot ongezonde toestanden met alle negatieve domino-effecten van dien: dalende motivatie, stijgend ziekteverzuim of ongewenst verloop. Daarom is een gezond klimaat waarin mensen met plezier hun werk doen, ontzettend belangrijk. Zo'n klimaat houdt ook in dat er openheid en ruimte is voor emoties bij verlies en verandering op het werk.

Over de vraag hoe in een organisatie een klimaat kan worden gecreëerd waarin mensen met plezier hun werk kunnen doen, zijn al boekenkasten vol managementliteratuur geschreven.

Maar hoe zit het met die andere kant van een gezond werkklimaat: hoe geef je ruimte aan emoties bij verlies en verandering op het werk? Hoe ga je om met de sentimenten die loskomen bij mensen die hun werk verliezen door een reorganisatie?

Wat betekent dit voor hen? En wat betekent het voor de collega's die hun baan behouden? Moet daar aandacht voor zijn? En hoe doe je dat dan, op een menselijke en respectvolle wijze die bovendien past binnen een zakelijke context?

In het boek *Over de rooie* gaan Joost van Wielink en Bert Cozijnsen diepgravend in op deze intrigerende en ingewikkelde materie. Zij behandelen achtereenvolgens de volgende vragen:

- » Wat zijn 'rouw' en 'verlies' eigenlijk en hoe verhouden deze twee zich tot elkaar?
- » Welke verschijningsvormen heeft verlies op het werk?
- » Hoe kun je rouw herkennen en erkennen?
- » Hoe kun je een medewerker of collega in rouw bijstaan?
- » Hoe ga je om met ervaringen van verlies en rouw bij organisatieveranderingen?

Tenslotte geven Van Wielink en Cozijnsen twee bijzondere beleidsinstrumenten die op maat kunnen worden ontwikkeld en ingezet binnen organisaties: het rouwprotocol en rouwverlof. Gemakkelijke kost? Nee, dat beslist niet. Sombere kost dan?

Nee, ook dat niet. Natuurlijk, verlies en rouw zijn geen luchtige onderwerpen. Toch is *Over de rooie* geen zwaar boek. Van Wielink en Cozijnsen behandelen de thema's niet zweverig, niet vaag en niet soft. De rode draad door het boek is de menselijke maat. De auteurs zien kans de materie doorwrocht, compleet en vooral toegankelijk te presenteren. Het boek geeft geen 'tien gouden tips' of panklare recepten. Het biedt wel waardevolle inzichten en verrassende invalshoeken. Zo benaderen Van Wielink en Cozijnsen bijvoorbeeld weerstand niet als onredelijk gedrag van notoire tegenstanders dat 'weggemanaged' moet worden, maar als een uiting van rouw. Die benadering maakt het boek een waardevolle aanvulling op bestaande management- en organisatie-theorieën: concreet en praktijkgericht. Een makkelijk leesbaar boek over een moeilijk onderwerp. Beslist een aanrader. Voor iedereen die samenwerkt. Met hart en ziel.

Mark Leidelmeijer, directeur Professionals bij de Boertiengroep.

Meer informatie over de studiedag "Over de rooie" op 6 december 2012: www.arbo-online.nl/opleidingen

